

Lilleborg AS
Glynitveien 37, Pb. 3000
1402 SKI

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@sft.no
Internett: www.sft.no

Dato: 12.05.2004
Vår ref.: 2003/548
Deres ref.: KEC
Saksbehandler: Glenn Storbråten, telefon: 22 57 37 11

Oversendelse av tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven

Vi viser til Deres søknad om oppdatert utslippstillatelse av 4.5.2001.

Statens forurensningstilsyn (SFT) gir med dette utslippstillatelse på visse vilkår. Utslippstillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt dette brev. SFT har i avgjørelsen lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved virksomheten sammenstilt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Vilkårene i tillatelsen er basert på denne interesseavveiningen. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11 jf § 16. Vi beklager at det har gått lang tid før endelig tillatelse nå er ferdigstilt.

De komponenter som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert i tillatelsens vilkårsdel. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert gjennom vilkår, er omfattet av tillatelsen i den grad opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet.

Det understrekes at all forurensning fra bedriften isolert sett er uønsket. Selv om utslipp holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedrifter å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter det ikke er satt spesifikke grenser for

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen iht. forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utredning av saken. Eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade ulemper eller tap forårsaket av forurensningen, jf forurensningsloven § 56.

Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Hva saken gjelder

Lilleborg har siden 25.6.1997 hatt en midlertidig utslippstillatelse, der det var stilt krav til vannmengde, pH og temperatur. Det var videre stilt krav om utarbeidelse av måleprogram for biokjemisk oksygenforbruk (BOD₇), kjemisk oksygenforbruk (KOF), totalt fosfor (Tot-P), totalt nitrogen (Tot-N), suspendert stoff (SS) og anionaktivt stoff (LAS/PAS), som skulle danne grunnlag for en endelig tillatelse. Etter påtrykk fra kommune og fylkesmann, som viste til problemer ved Nordre Follo Renseanlegg grunnet utslipp fra Lilleborg, ble Lilleborg på ny kontaktet. Det ble vurdert som mest hensiktsmessig at Lilleborg sendte en ny søknad med oppdatert informasjon i forhold til utslippene fra virksomheten. SFT mottok ny søknad datert 4.5.2001.

Konklusjon

SFT har vedtatt å gi endelig utslippstillatelse med utgangspunkt i den produksjonskapasitet det er søkt om.

Ved behandling av søknaden har SFT vurdert hvordan problematikken rundt utslippet av prosessavløpsvann skal løses. Det er satt utslippsgrenser på enkelte parametere, men en endelig løsning er basert på en ordning mellom Nordre Follo Renseanlegg, Ski kommune og Lilleborg.

Med de vilkår som er stilt mener SFT at bedriftens utslipp ikke vil være til skade eller nevneverdig ulempe for omgivelsene. Dersom det likevel skulle vise seg at virksomheten medfører skade eller ulempe, kan forurensningsmyndigheten senere fastsette nye og strengere utslippskrav. For ytterligere utdypning av SFTs begrunnelse for avgjørelsen, se vedlegg 1.

Klageadgang

Tillatelsen kan påklages til Miljøverndepartementet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. Eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til SFT

Eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. SFT eller Miljøverndepartementet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med visse begrensninger har partene rett til å se sakens dokumenter. Nærmere opplysninger om dette fås ved henvendelse til SFT. Øvrige opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil SFT også kunne gi på forespørsel.

Kopi av dette brev med vedlegg er sendt berørte i saken iht. vedlagte adresseliste.

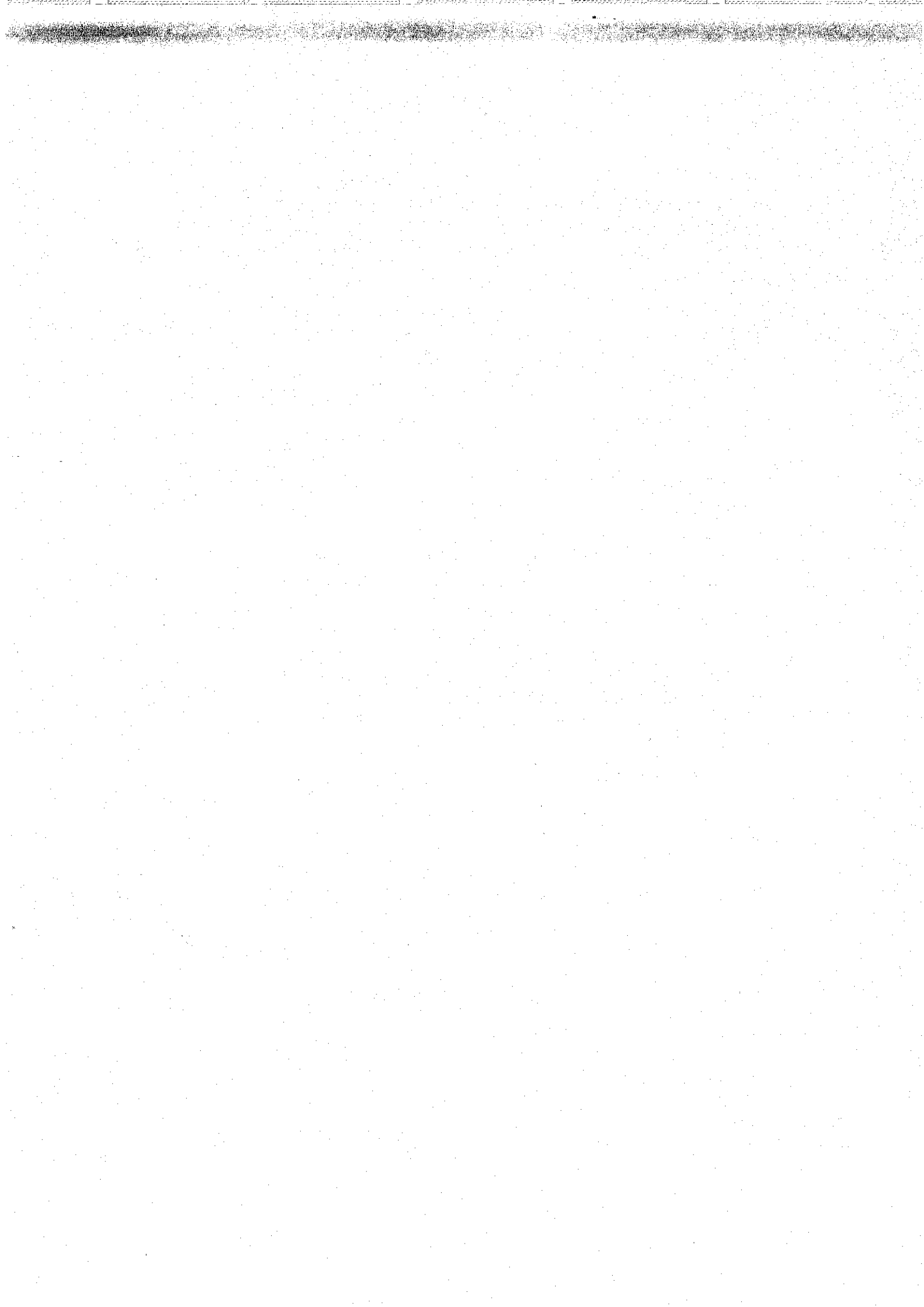
Med hilsen

Hege H. Normann
seksjonssjef (e.f)

Glenn Storbråten
rådgiver

Vedlegg: Utslippstillatelse med vilkår

*Kopi til: Fylkesmannen i Oslo og Akershus, Pb. 8111 Dep, 0032 OSLO
Ski kommune, Ingeniøretaten, Pb. 3010, 1402 SKI
Nordre Follo Renseanlegg, Høyungsletta, 1407 VINTERBRO*

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven

for

Lilleborg AS

gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr 6, § 11, jf § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad av 4.5.2001 samt opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden. Vilkårene er gitt på side 2 til og med side 8. Endringer som bedriften ønsker å foreta i forhold til opplysninger som den har gitt i søknaden eller under saksbehandlingen, det være seg med hensyn til art og mengde av innsatsstoffer og produkter, produksjons- eller renseutstyr, skal være skriftlig avklart med SFT på forhånd.

Tillatelsen gjelder fra dags dato.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende SFT en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at SFT kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata:

Bedrift:	Lilleborg AS	Beliggenhet:	Ski Næringspark
Bransje:	Produksjon av vaskemidler	Kommune:	Ski
Postadr.:	Postboks 3000	Fylke:	Akershus
Poststed:	1402 Ski		

SFTs referanse:

Arkivkode: 408/96-045

Tillatelse gitt: 12.05.2004	Endringsnummer:	Endret:
Glenn Storbråten rådgiver		Hege Hammer Normann (e.f) seksjonssjef

1. Produksjonsforhold/utslippsforhold:

Tillatelsen gjelder produksjon av inntil 60 000 tonn flytende vaske- og skyllemidler.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået som er lagt til grunn i søknaden, medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2. Generelle vilkår

2.1. Plikt til å redusere utslipp så langt som mulig

All forurensning fra bedriften er isolert sett uønsket. Selv om utslipp holdes innenfor fastsatte grenser, plikter bedriften å redusere dem så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter det ikke er satt spesifikke grenser for.

2.2. Oversikt og risikoforhold

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

2.3 Energieffektivitet

Bedriften skal ha et system for kontinuerlig vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon i anleggene.

2.4. Utnyttelse av spillvarme

Det skal legges til rette for at energi i eventuell spillvarme fra nye anlegg skal kunne utnyttes internt eller eksternt.

3. Utslipp til vann

3.1. Utslippsbegrensninger

Følgende utslippsgrenser gjelder:

Utslipps-komponent	Utslipps-kilde	Utslippsgrenser	Gjelder fra
		Tonn/Uke (Ukemiddel)	
Kjemisk oksygenforbruk (KOF)	Nøytraliseringstankene	3,5	dags dato
Suspendert stoff (SS)		3,2	dags dato

Følgende tilleggskrav er fastsatt for utslippet av vaskevann fra nøytraliseringstankene:

- Total vannmengde skal ikke overstige 0,7 m³ pr. time.
- pH i avløpsvannet skal ligge i området 6,0 - 9,2.
- pH, temperatur og vannmengde skal overvåkes kontinuerlig. Resultatene skal kunne forevises forurensningsmyndighetene på forlangende.

Bedriftens utslipp skal ikke medføre overbelastning eller vedvarende driftsproblemer ved Nordre Follo Renseanlegg (NFR). En løsning på dette skal avklares med NFR og Ski kommune.

3.2. Utslippsreducerende tiltak

Prosessavløpsvann og vaskevann skal i størst mulig grad resirkuleres. Prosessavløpsvann og vaskevann som ikke lar seg resirkulere, skal samles opp i nøytraliseringstanker og nøytraliseres før eventuelt utslipp til kommunalt nett. En utledning fra nøytraliseringstankene til det kommunale nettet skal kunne stenges av, og det skal ikke være noen overløpsmuligheter.

Ved bruk av nye innsatsstoffer, som mistenkes å kunne ha negativ effekt ved NFR, skal bedriften gjennomføre tester ved renseanlegget. Det skal iverksettes avbøtende tiltak ved påvisning av særskilt negativ effekt av innsatsstoffene. Rutiner for vurdering og måleprogram for testing av innsatsstoffene skal inngå i internkontrollsystemet.

3.3. Sanitæravløpsvann

Bedriften plikter å følge de krav fylkesmannen stiller for utslipp av sanitæravløpsvann. Denne tillatelsen griper ikke inn i kommunens rett til å stille krav ved eventuell tilknytning til kommunalt nett.

3.4. Utslippssted for prosessavløp

Bedriften skal etter avtale med kommunen føre sitt prosessavløp inn på kommunalt nett med utslipp i Bunnefjorden.

3.5. Oljeholdig avløpsvann fra verksteder o.l.

Eventuelt oljeholdig avløpsvann skal renses tilfredsstillende, jf internkontrollforskriften § 5 punkt 6 og forskrift om utslipp av oljeholdig avløpsvann og om bruk og merking av vaske- og avfettingsmidler av 1. november 1983.

4. Utslipp til luft

4.1. Utslippsbegrensninger, renseanlegg m.m.

Avtrekk fra tømmesystem fra pulverråstoffer skal renses ved hjelp av posefilter. Dette slippes ikke ut til ytre miljø. Avtrekk fra blandekjeler skal renses ved hjelp av scrubber.

4.2. Forbruk av brensel

For bruk av fyringsolje gjelder forskrift om svovelinnhold i ulike oljeprodukter av 20. juni 1995.

4.3. Krav til utslippshøyde

Avgassene skal ledes gjennom det eksisterende utslippssystem med angitte utslippspunkter/-høyder.

5. Kjemikalier og råstoffer

Kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal være testet med hensyn på nedbrytbarhet, toksisitet og bioakkumulerbarhet. Bare laboratorier som er godkjent iht Good Laboratory Practice (GLP) og/eller akkreditert iht EN 45000, kan benyttes til uttesting.

Bedriften plikter å etablere et system i sin internkontroll, jf punkt 10.1 i tillatelsen, for løpende vurdering av fare for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de innsatsstoffer (kjemikalier og råstoffer) som benyttes.

For kjemikalier og råstoffer som ved sine egenskaper og sin anvendelse i bedriften kan medføre helseskade og/eller miljøulempe, skal det vurderes om det finnes alternativer som medfører mindre risiko for slike virkninger. Virksomheten skal i såfall velge disse alternativene, så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.

6. Støy

6.1. Maksimalt tillatt støynivå

Følgende krav gjelder for utendørs støy:

(Verdiene er i ekvivalentnivå)

Bedriftens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, skoler, barnehager og rekreasjonsområder skal ikke overskride følgende grenser, målt som frittfeltsverdi ved mest støyutsatte fasade:

Dag (kl 07-19)	Kveld (kl 19-23) Søn- og helligdag (kl 06-23)	Natt (kl 23-07)
55 dB (A)	50 dB (A)	45 dB (A)

Midlingstid for ekvivalentnivå:

Dag (kl. 07-19)	Høyeste sammenhengende ekvivalentnivå over	8 timer
Kveld (kl. 19-23)	Høyeste sammenhengende ekvivalentnivå over	4 timer
Natt (kl. 23-07)	Høyeste sammenhengende ekvivalentnivå over	1/2 time

Høyeste lydnivå skal ikke overstige grenseverdien for ekvivalentnivået med mer enn 10 dB om natten.

Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens ordinære virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet og lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport av virksomhetens ansatte er likevel ikke omfattet av grensene.

7. Avfall

7.1. Generelle betingelser

Bedriften skal i størst mulig grad forebygge og begrense dannelsen av avfall som følge av virksomheten, herunder også avfall fra endelig disponering av bedriftens produkter. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig. Avfall som oppstår ved produksjonen i bedriften, skal søkes tilbakeført til produksjonen, eventuelt andres produksjon, eller - for brennbart avfall - utnyttes til energiproduksjon internt/eksternt.

Bedriften har ikke tillatelse til å brenne avfall med mindre særskilt tillatelse fra SFT er gitt.

Forbruksavfall og produksjonsavfall skal leveres til gjenvinning når det finnes tilgjengelige mottaks- og gjenvinningsmuligheter for sortert avfall. Forøvrig skal slikt avfall leveres til kommunal avfallsbehandling eller til annet avfallsbehandlingsanlegg med tillatelse fra SFT eller fylkesmannen. Denne tillatelsen griper ikke inn i kommunens rett til å stille spesielle krav til avfallsets sammensetning.

Farlig avfall skal håndteres i samsvar med forskrift om farlig avfall av 10. september 1996.

Farlig avfall som lagres i påvente av levering/henting, skal være merket slik at avfallet kan identifiseres, og skal sikres slik at lagringen ikke medfører avrenning til grunnen, overflatevann eller avløpsnett. Lageret skal også være sikret mot avdamping av forurensende stoffer til luft. Lageret skal dessuten være sikret mot adgang for uvedkommende.

8. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

8.1. Miljørisikovurdering

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikovurdering av sin virksomhet. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikovurderingen skal omfatte alle aktiviteter på bedriftens område, som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader, så vel inne på bedriftens område som utenfor. Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning, og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

Miljørisikovurderingen skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll, jf. punkt 10.1.

8.2. Risikoreducerende tiltak

På basis av miljørisikovurderingen skal bedriften iverksette risikoreducerende tiltak. Både sannsynlighetsreducerende og konsekvensreducerende tiltak skal vurderes.

8.2.1. Beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikovurderingen og de iverksatte sannsynlighetsreducerende tiltakene, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal dimensjoneres på grunnlag av definerte fare- og ulykkesituasjoner (uhellsscenarioer). Som et minimum skal personell og deres kompetanse, personlig verneutstyr, innsatsmateriell og responstid dimensjoneres.

Bedriften skal fastsette etterprøvbare mål for beredskapen slik at denne videreutvikles og effektiviseres.

Beredskapen skal dokumenteres i en beredskapsplan som skal holdes oppdatert og være tilgjengelig for SFT på forespørsel. Eventuelt beredskapssamarbeid med eksterne parter skal avtales på forhånd, og slike avtaler skal inngå i bedriftens beredskapsplan.

Dersom miljørisiko eller andre forhold av betydning for beredskapen endres vesentlig, skal beredskapen tilpasses den nye situasjonen. Slike endringer skal meddeles SFT.

8.3. Varsling

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning. Bedriften skal også straks varsle Kystverket i Horten (telefon 33 03 48 00, 24-timers vakt), i slike tilfeller.

8.4. Øvelser

Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum én gang per år. SFT skal informeres om tidspunkt og tema/scenario for øvelsen innen 1. mars hvert år. Øvelsen skal legges opp i forhold til de fastsatte mål for beredskapen.

8.5. Årlig rapportering

Bedriften skal hvert år sende SFT en skriftlig rapport angående status for og siste års utvikling innen miljørisiko og beredskap mot akutt forurensning ved bedriften, herunder rapportering fra den årlige beredskapsøvelsen. Rapporten skal sendes SFT innen 1. mars.

Årsrapporten skal dokumentere at kravene i forurensningsloven kapittel 6 og punktene 8.1.-8.4. ovenfor er ivaretatt. Rapporten skal legge spesiell vekt på de erfaringer som er vunnet, og hvordan disse ivaretas i videreutviklingen av beredskapen.

9. Internkontroll

9.1. Internkontroll

Iht forskrift om systematisk helse,- miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter av 6. desember 1996, plikter bedriften å etablere internkontroll for sin virksomhet. Internkontrollen skal bl.a. sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene.

Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

9.2. Overholdelse av grenseverdier

Bedriften plikter, så langt som mulig, å hindre at det oppstår unormale driftsforhold som forårsaker at fastsatte utslippsgrenser overskrides, og å redusere eller innstille driften under slike forhold hvis det ellers ville oppstå vesentlige overskridelser av de normale utslipp.

Bedriften skal varsle SFT om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning.

9.3. Vedlikeholdsplikt

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å forebygge andre utslipp skal bedriften sørge for et tilstrekkelig vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System/rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert.

9.4. Driftsregularitet og renseeffekt ved renseanleggene

Ett år etter at renseanlegg er satt i drift, skal bedriften sende SFT en redegjørelse for anleggets driftsregularitet og renseeffekt. Dersom renseanlegget ikke har virket tilfredsstillende, skal bedriften legge frem forslag til forbedringer. Bedriften plikter å varsle SFT når nye renseanlegg m.v. settes i drift.

10. Målinger av utslipp og rapportering

10.1. Kontrollklasse

Bedriften er plassert i kontrollklasse 2.

10.2. Målinger av utslipp og rapportering til SFT

Bedriften skal gjennomføre kontrollmålinger av utslipp til luft og vann, samt støy i omgivelsene. Formålet med målingene er å sikre og å dokumentere at gitte krav overholdes. Måleprogrammet skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll.

Prøvetaking og analyse skal utføres etter Norsk Standard (NS). Dersom NS ikke finnes, kan annen, utenlandsk/internasjonalt standard benyttes. SFT kan akseptere at annen metode brukes også der standard finnes, dersom det dokumenteres tilfredsstillende overfor SFT at den er minst like formålstjenlig. Bedriften er ansvarlig for at metoder og utførelse er kvalitetssikret.

Dersom bedriften bruker eksterne laboratorier/konsulenter for prøvetaking og/eller analyse, skal akkrediterte laboratorier/tjenester benyttes der dette er mulig.

Bedriften skal rapportere sine totale utslipp til luft og vann, støy i omgivelsene, og avfallsmengder og energiforbruk. Eventuelle avvik fra gjeldende krav og hvordan avvik er fulgt opp, skal også rapporteres. Rapporteringen skal skje innen 01.03. påfølgende år på standardiserte skjemaer som sendes ut av SFT.

11. Utskifting av utstyr

Dersom virksomheten skal foreta en vesentlig utskifting av utstyr som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal den ansvarlige på forhånd gi SFT melding om dette, jf § 19 i forurensningsloven.

12. Eierskifte

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes SFT senest 1 måned etter eierskiftet.

13. Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt, eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller bruker gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke forurensning. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensning etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til SFT.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften videre sørge for at kjemikalierester og ubrukelige kjemikalier m.v. tas hånd om på en forsvarlig måte og ubrukte kjemikalier skal selges eller lagres forsvarlig (jf forskrift om farlig avfall). De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til SFT innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal inneholde dokumentasjon av disponering av kjemikalierester og navn på eventuell(e) kjøper(e) av ubrukte kjemikalier.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til SFT i god tid før start er planlagt.

14. Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med a

Vedlegg 1.

Høringsuttalelser

Søknaden ble kunngjort i Norsk lysingsblad og to lokalaviser. I tillegg har den vært på vanlig offentlig høring og vært utlagt til offentlig innsyn i kommunen.

SFT fikk tilbakemeldinger fra Nordre Follo Renseanlegg (NFR), Ski kommune og Fylkesmannen i Oslo og Akershus.

Ski kommune informerer om at bedriften ligger i et område regulert til industriformål. Det er bebyggelse relativt nær, men denne er skjermet med støyvoll. For øvrig vises det til uttalelser fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus og NFR. Det bemerkes i den forbindelse at merkostnader ved renseanlegget knyttet til Lilleborgs utslipp vil kunne belastes bedriften. Det poengteres at økte utslipp ville være uakseptabelt, og at det bør stilles krav om "å gjennomføre utslippsreducerende tiltak mer tilnærmet kommunalt avløpsvann".

Fylkesmannen i Oslo og Akershus fraråder SFT å tillate økte utslipp fra Lilleborg, siden NFR allerede har problemer. Det poengteres at utslippene fra renseanlegget går til Bunnefjorden, som er en meget følsom resipient.

NFR viser til problemene ved renseanlegget, og ber om at SFT i endelig tillatelse angir maksimale mengder og konsentrasjoner for de parametre som er aktuelle. Disse må ikke være høyere enn at problemer unngås hos NFR. Det er lagt ved en mer detaljert beskrivelse av dimensjoneringsgrunnlaget for NFR, utarbeidet av Aquateam. Mens Lilleborgs utslipp av fosfor- og nitrogenforbindelser ifølge beregningene vil utgjøre 0,6 til 5 % av dimensjoneringsgrunnlaget, ligger verdiene for biologisk oksygenforbruk (BOF₇) og kjemisk oksygenforbruk (KOF) fra 15 til 96 %, bl.a. avhengig av om man ser på total eller filtrert (oppløst) mengde. Det konkluderes med at det bør stilles krav til utslipp av parametrene over, og at mottak av avløpsvannet fra Lilleborg bør betinges av en forbehandling før tilførsel til kommunalt nett.

Kommentarer til høringsuttalelsene

Som tilbakemelding på merknader/innsigelser, bemerker Lilleborg at de er inneforstått med at deres utslipp medfører en belastning på NFR. Lilleborg er av den oppfatning at gjenbruk av vaskevannet er den beste miljømessige løsningen. Sammen med Aquateam har Lilleborg vurdert alternative rensemetoder for å muliggjøre rensing og gjenbruk av det vaskevannet som i dag slippes ut. Dette har imidlertid ikke lyktes i den grad bedriften hadde håpet.

Videre presiserer Lilleborg følgende:

1. De omsøkte utslippsmengder vil ikke medføre noen økning i forhold til dagens situasjon til tross for at det søkes om økte produksjonsvolum.
2. Lilleborg søker om utslipp av 700 liter vaskevann i timen. Deres anlegg er teknisk begrenset til dette, men pga perioder uten utslipp er virkelige utslipp i snitt mindre.
3. Lilleborg måler ikke BOF regelmessig i dag og forstår NFR sine problemer med å beregne BOF belastning i kg/døgn. De omsøkte mengder BOF er basert på målinger utført i 1998 av NIVA. NIVAs analyser viser at det ikke er en korrelasjon mellom KOF-innhold og BOF-innhold.
4. Sammensetningen av Lilleborgs utslipp bør ikke resultere i et økt behov for slamproduksjon hos NFR.

5. Kun mindre mengder av Lilleborgs produkter inneholder såpe. Lilleborg er derfor av den oppfatning at det kan være de anioniske tensidene som forårsaker problemer med skum på renseanlegget.
6. Lilleborg forventer at NFR kan sette klare grenser på hva som kan aksepteres av utslipp fra Lilleborg. Dette vil i mye større grad sette Lilleborg i stand til å vurdere alternative utslipps-/renseløsninger. Lilleborg mener Ski kommunes krav til grenser på tilnærmet kommunalt avløp er urimelig sett i lys av at bedriften har hatt utslipp til NFR siden 1989. I forbindelse med utslippssøknad i forkant av utvidelsen av anlegget i 1997 søkte Lilleborg også om utslipp langt utover det som kan betraktes som "tilnærmet kommunalt utslipp". Den gang ble det ikke gitt noen tilbakemeldinger med tilsvarende krav. Da dette vurderes som meget vanskelig å oppnå ville et slikt krav medført at utvidelsen av anlegget på Ski ikke ville ha blitt gjennomført.

Oppfølging av saken

I et forsøk på en konstruktiv løsning på problematikken rundt utslippet av prosessavløpsvann har det blitt holdt møter med deltagere fra Lilleborg, NFR og SFT. Lilleborg ble pålagt å utarbeide en tiltaksplan med det formål å redusere belastningen bedriftens utslipp utgjør ved renseanlegget. Dette resulterte i at Lilleborg vurderte ulike tiltak for å begrense sine utslipp.

Et av tiltakene var ferdigstilling av et anlegg for økt gjenbruk. Dette ble tatt i bruk i juni 2002, og erfaringer så langt er at utslippet av KOF har blitt noe redusert.

En annen del av denne tiltaksplanen var å gjennomføre analyser av effekten ulike enkeltstoffer i utslippet har på renseanlegget. Denne analysen ble gjennomført av Aquateam.

Det var stor forskjell på hvordan de forskjellige produktene skapte problemer for NFR. Enkelte av produktene som ble testet skapte problemer for den kjemiske fellingen, mens andre skapte størst problemer for flotasjonstrinnet. De fleste av produktene skapte fnokker som var bedre egnet for sedimentering enn flotasjon. Den negative innvirkning på felling og flotasjon ble redusert ved økt biologisk nedbrytning av KOF. For de fleste produkter er det over 85 % nedbrytning av mengden KOF i det biologiske trinnet på NFR.

Å beskrive utslippene som kun mengde KOF er imidlertid ikke tilstrekkelig til å forutsi og forhindre driftsproblemer ved NFR. Tungt nedbrytbare tensider skaper størst negativ påvirkning på driften ved NFR. Rapporten konkluderer dermed med at det er tensidene, og ikke KOF, som er hovedproblemet.

NFR har i ettertid bemerket at driftsproblemene ikke er løst, til tross for at utslippene fra Lilleborg er redusert. Det er derfor vesentlig at dialogen mellom Ski kommune, Lilleborg og NFR fortsetter, bl.a. med tanke på utskifting av kjemikalier i Lilleborgs produksjon.

SFTs begrunnelse for avgjørelsen

Bedriften ligger i et område regulert til industriformål.

Utslipp til vann

Det er i all hovedsak utslipp av prosessavløpsvann fra nøytraliseringstankene som medfører innsigelser mot driften ved Lilleborg.

Bunnefjorden er en belastet fjord med mange og sterke brukerinteresser. Fylkesmannen påpeker at det er en klar målsetning at utslippene til denne fjorden skal reduseres. Denne målsetningen forutsetter en helhetlig forvaltning fra myndighetenes side. I lys av dette er det av stor betydning at NFR klarer å overholde sine utslippskrav fastsatt av Fylkesmannen.

Aquateam konkluderer i sin rapport med at noen få produkter er mer problematiske å håndtere for NFR enn andre. Grunnet svært varierende produksjon og produktportefølje ved Lilleborg, er det imidlertid vanskelig å sette krav til enkeltkomponenter utover suspendert tørrstoff (SS) og KOF. Særlig har det den senere tiden vært en stor økning i antall produkter. SFT setter derfor i endelig utslippstillatelse konkrete krav til maksimale mengder for SS og KOF. Dette anses å være de parametere som er enklest å følge over tid.

Lilleborg har i sin tiltaksplan operert med en målsetning for KOF-utslipp på noe i overkant av 3 tonn/uke. Frem til august 2002 hadde bedriften store problemer med å oppnå denne målsetningen, med målinger som svingte rundt intervallet 4-5 tonn/uke. Siden har KOF-utslippene minnet noe, og SFT ser 3,5 tonn/uke som en hensiktsmessig grense for bedriften.

Det har ikke vært innsigelser mot utslipp av SS i høringsuttalelsene. Videre er det vanskelig å se noen entydig sammenheng mellom utslipp av SS og KOF, selv om disse virker å være noenlunde korrelerte i enkelte målinger. Ut fra de omsøkte mengdene settes utslippsgrensen til 3,2 tonn/uke for denne parameteren.

Ved bruk av nye innsatsstoffer i produksjonen, som mistenkes å ha betydelig negativ effekt ved NFR, ser SFT det som naturlig at bedriften kartlegger de eventuelle ulemper dette medfører for NFR. Det forventes avbøtende tiltak iverksettes så snart som praktisk mulig, dersom nye innsatsstoff har vesentlig negativ effekt ved NFR.

SFT understreker bedriftens forpliktelse til ikke å påføre overbelastning eller vedvarende driftsproblemer ved NFR. Påslippet av prosessavløpsvann til det kommunale nettet vurderes å være en sak mellom Lilleborg, NFR og Ski kommune. Bedriften har ansvar for å finne en miljømessig god løsning på dette i samarbeid med NFR og Ski kommune.

SFT anser det imidlertid som naturlig at kommunen vurderer den merkostnaden Lilleborg påfører NFR og eventuelt benytter *Forskrift om kommunale vann- og avløpsgebyrer (T-1344)* for å kompensere for merutgifter. Her henvises spesielt til §5 *Ulike gebyrsatser*, 4. ledd.

På denne måten kan Lilleborg indirekte dekke en oppgradering av NFR som oppveier den belastningen prosessavløpet medfører. Etter prosjektering av en eventuell utvidelse ved NFR, vil Lilleborg kunne ta stilling til hvilken disponeringsmåte for prosessavløpsvannet bedriften finner mest hensiktsmessig. Alternativer til en oppgradering av NFR vil for eksempel være å bygge eget renseanlegg eller transportere prosessavløpsvannet for behandling/rensing ved andre anlegg.

SFT mener med dette å bidra til at problematikken rundt prosessavløpsvannet fra Lilleborg løses på en miljømessig god måte samtidig som bedriften får stor frihet i valg av løsning.

Utslipp til luft

Utslippene til luft består av avtrekksluft fra blandekjeler og tømme-system for pulverråstoffer, samt noe røykgass fra oljekjel. Avtrekksluft fra blandekjeler renses ved hjelp av scrubber, mens avtrekk fra tømme-systemet for pulverråstoffer renses ved hjelp av posefilter.

Støy

Støyen fra Lilleborg kommer i hovedsak fra lossing av lastebiler/tankbiler, samt trafikken tilknyttet disse. Støyen vil derfor være av periodisk karakter. Trafikken er klart størst på dagtid, men noe trafikk kan også forekomme på kveldstid. Arbeid og maskiner gir kun små bidrag til lydnivået ved boliger, men det har forekommet klager på viftestøy. Det er bebyggelse relativt nær bedriften, med nærmeste bolig ca. 60 meter unna. Nabobebyggelsen er imidlertid skjermet med støyvoll.

I tråd med nyere konsesjonspraksis, bl.a. basert på nytt forslag til retningslinjer om arealbruk i støyutsatte områder, samt utkast til forskrift om forurensning fra virksomheter med industrielle aktiviteter, setter SFT grenser for støy fra virksomheten.